

Тема. На які водні ресурси багата Україна

Ключові компетентності:

❖ Вміння вчитися:

➤ Навчально-організаційні:

- Дотримується режиму навчальної діяльності, працює швидко й зосереджено;
- Орієнтується в методичному апараті підручників (розуміє значення всіх символів, кольорових, шрифтових позначень);
- Розподіляє час для виконання роботи залежно від її мети;
- Цінує час – власний та інших людей;
- Приступає до виконання самостійної роботи після обдумування її послідовності;
- Співпрацює у парі, групі, колективі;

➤ Загально мовленнєві:

- Розповідає чітко, послідовно, відповідно до мети висловлювання;
- Міркує взаємопов'язаними судженнями в ході монологічного повідомлення, відтворює інформацію з елементами логічної обробки матеріалу (установлює зв'язки між відомим і новим матеріалом);
- Спілкується під час виконання групових і колективних навчальних завдань;

➤ загальнопізнавальні:

- визначає головне, самостійно робить висновок з пояснення вчителя з тексту;
- класифікує і групує вивчений матеріал;
- доводить правильність певного судження та власної думки;
- виконує навчальні творчі завдання;

➤ контрольно-оцінні:

- оцінює якість своєї навчальної роботи; висловлює оцінні судження;

❖ загальнокультурна:

- дотримується правил поведінки на уроці;

❖ здоров'язбережувальна:

- розпізнає правильне і неправильне сидіння за партою;

❖ соціальна:

- співпрацює в команді.

Предметні компетентності

Початковий рівень:

- знає схему будови річки;
- знає назви найбільших річок України;

Середній рівень:

- розрізняє характерні особливості рівнинних і гірських річок;
- наводить приклади рівнинних і гірських річок;
- самостійно опрацьовує текст;
- розпізнає рівнинні і гірські річки на фотоматеріалах;

Достатній рівень:

- визначає найбільшу за довжиною річку України;
- розв'язує природознавчу задачу;
- показує на карті найбільші річки України;
- відтворює позначення назв водойм на контурній карті;
- розгадує ребуси з метою визначення назв річок, які не протікають на території України;

Високий рівень:

- встановлює відповідність між частинами річки та їх визначеннями;
- висловлює оцінні судження про власну роботу та роботу, виконану однокласниками.

План уроку

1. Відгадування учнями загадки з метою оголошення теми уроку. (Додаток 1)
2. Повторення правил роботи з картою.
3. Згадування назв річок України. (Додаток 2)
4. Ознайомлення з інформацією про довжину найбільших річок України. Визначення найбільшої за довжиною річки в Україні. (Додаток 3)
5. Розгляд схеми будови річки. Читання визначень та їх запам'ятовування. (Додаток 4)
6. Встановлення відповідності між назвою частини річки та її визначенням. (Додаток 5)
7. Розв'язування природознавчої задачі з метою визначення берегів річки. (Додаток 6)
8. Читання учнями тексту про рівнинні та гірські річки. Робота в групах. (Додаток 7)

9. Знаходження річок на фізичній карті України. Поділ їх на групи: рівнинні, гірські. (Додаток 8)
10. Розпізнавання рівнинних і гірських річок на фотографіях. (Додаток 9)
11. Розгадування ребусів з метою визначення річок, які не протікають на території України. (Додаток 10)
12. Висловлення оцінних суджень про власну роботу та роботу, виконану однокласниками.
13. Підведення підсумку уроку вчителем.

- **Відгадайте загадку.**

Синя стрічка блищить,
Щось тихенько гомонить.
І біжить собі, біжить,
Не зупиниться й на мить. (Ріка)

- **Сформулюйте тему нашого уроку.**

- **Інтерактивна вправа «Бліц-інтерв'ю»**

Вчитель задає питання, учні дають чітку і коротку відповідь.

- Що таке річка?
- Назвіть річки України.
- Назвіть річки, які течуть у вашому краї.

- **Ознайомтесь з інформацією про довжину найбільших річок України.
Найбільші річки України (довжина в межах України)**

Дунай – 174 км	_____
Дніпро – 981 км	_____
Дністер – 705 км	_____
Десна – 591 км	_____
Сіверський Донець – 738 км	_____
Тиса – 201 км	_____
Прут – 272 км	_____
Південний Буг – 792 км	_____
Західний Буг – 401 км	_____
Прип'ять – 261 км	_____
Сейм – 250 км	_____
Псел – 717 км	_____
Інгулець – 549 км	_____

- **Запишіть назви річок у порядку зростання їх довжин**
- **Доповніть речення.**

Найбільша за довжиною в Україні річка _____ (Дніпро).

- Розгляньте схему будови річки. Прочитайте визначення, запам'ятайте їх.

Будова річки

1. **Витік** – місце, де починається річка.
2. **Гирло** – місце, де річка впадає в океан, море, озеро, іншу річку.
3. **Русло** – заглиблення в річковій долині, яким річка тече постійно.
4. **Притоки** – малі річки, що впадають в головну річку.
5. **Басейн ріки** – територія, яку займає ріка зі своїми притоками.

- Встановіть відповідність між назвою частини ріки та її визначенням.

1. Русло	А Місце, де починається річка.
2. Витік	Б Малі річки, що впадають в головну річку.
3. Гирло	В Заглиблення в річковій долині, яким річка тече постійно.
4. Притоки	Г Місце, де річка впадає в океан, море, озеро, іншу річку.

1	
2	
3	
4	

- **Розв'яжіть природознавчу задачу.**

Лисичка і вовчик домовились зустрітись на правому березі річки Дністер. Лисичка прийшла на місце зустрічі, а вовчик опинився на протилежному боці річки. Він не міг зрозуміти де правий берег, а де лівий. Поясніть вовчикові, як визначити потрібний берег річки.

- **Прочитайте речення.**

Рівнинна річка – річка, що тече по рівнинній місцевості у відносно неглибокій і широкій долині з піщаним руслом. Швидкість течії повільна, спокійна.

- **Дайте коротку характеристику рівнинним річкам.**

Протікає по _____ місцевості.

Русло _____ .

Течія _____ .

Глибина _____ .

- **Прочитайте речення.**

Гірська річка – річка, що протікає в горах, у вузькій глибокій долині з крутими берегами та кам'янистим руслом. Для гірських річок характерна швидка бурхлива течія, незначні глибини.

- **Дайте коротку характеристику гірським річкам.**

Протікає по _____ місцевості.

Русло _____ .

Течія _____ .

Глибина _____ .

- **Прочитайте назви річок України.**

Південний Буг, Прип'ять, тиса, Дунай, Стрий, Черемош, Західний Буг, Прут, Білий Черемош, Дніпро, Чорний Черемош, Сіверський Донець.

- Знайди їх на фізичній карті України.
- Поділи на групи.

1 група – *рівнинні* річки:

2 група – *гірські* річки:

- Розгляньте фотографії. З'ясуйте, зображення якої річки ви бачите: рівнинної чи гірської.

Західний Буг

Бистриця

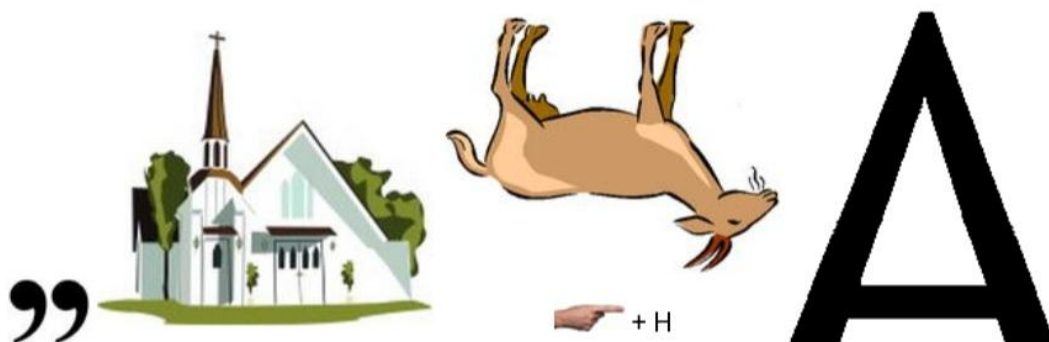

Дністер

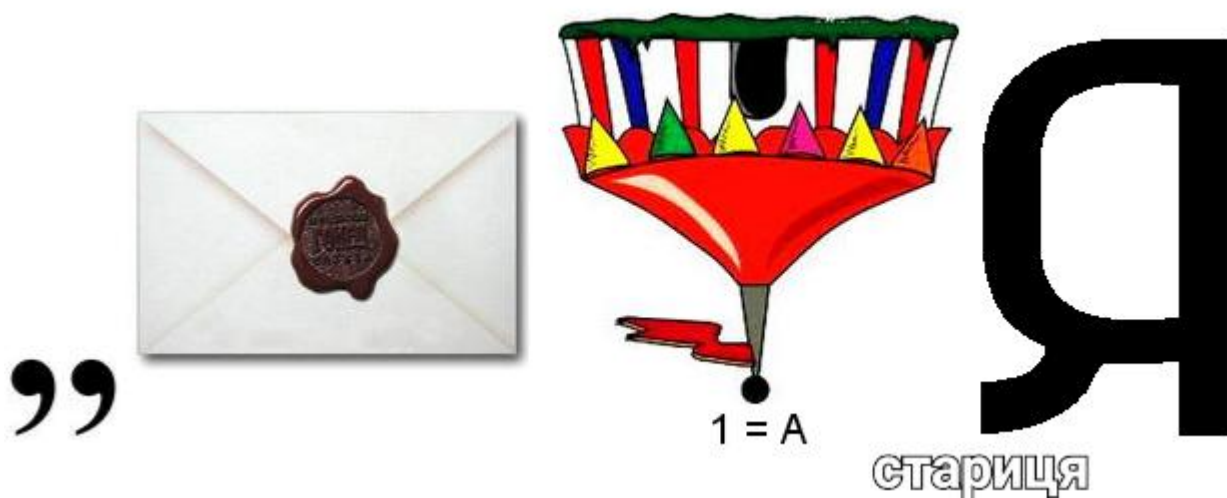

Черемош

- Розгадай ребуси.

(Амазонка)

Д ,

" А

(Десна)

С=Л

(Ніл)

А

(Зубра)

- Які річки зайві?
- Доповніть речення.

На території України річки _____ не протікають.

https://urok.osvita.ua/materials/initial/na-aki-vodni-resursi-bagata-ukraina/#google_vignette